

سال ۱۴۰۲	عنوان و نام پدیدآور
ترجمه و تالیفی محمد هوسمی رودسری؛ پاسخ دهنده به سوالات فرشاد قلی پور، حسین فوزی فر.	مشخصات نشر
تهران: کاردیا، ۱۴۰۳.	مشخصات ظاهری
۲۱۸ ص: مصور(بخشی رنگی)، جدول (بخشی رنگی)، نمودار، ۹۷۸-۶۲۲-۵۲۱۷-۷۴-۴ ۴۵۷۰۰۰	شابک
فیبا	وضعیت فهرست نویسی
کتاب حاضر برگرفته از کتاب "Campbell-walsh-urology, 12th. ed, 2020" اثر آلن ج. واین... [و دیگران] است.	یادداشت
پروسنات - سرطان / Prostate-- Cancer / ادرار -- اندامها -- بیماری‌ها / Urinary organs -- Diseases / اورولوژی / Urology / پروسنات -- سرطان -- آزمون‌ها و تمرین‌ها / Prostate -- Cancer -- Examinations, questions, etc / ادرار -- اندامها -- بیماری‌ها -- آزمون‌ها و تمرین‌ها / Urinary organs -- Diseases -- Examinations, questions, etc / اورولوژی -- آزمون‌ها و تمرین‌ها / Urology -- Examinations, questions, etc. /	موضوع
قلیپور، فرشاد، ۱۳۹۷	شناسه افزوده
فوزی فر، حسین، ۱۳۷۱	شناسه افزوده
واین، آلن ج. Wein, Alan J.	شناسه افزوده
کمبیل، ویلیس کوهون، ۱۸۸۰ - ۱۹۴۱.	شناسه افزوده
Campbell, Willis C. (Willis Cohoon), 1880-1941.	شناسه افزوده
۲۸۰-RC	ردۀ بندی کنگره
۶۵۶۱۶	ردۀ بندی دیجیتی
۹۱۶۳۶۲	شماره کتابشناسی ملی
فیبا	اطلاعات رکورد کتابشناسی

کانسر پروسنات ۲ - خلاصه درس به همراه مجموعه سوالات آزمون ارتقاء و بورد
 اورولوژی تا سال ۱۴۰۲ بر اساس Campbell- Walsh-Wein UROLOGY 2021
 نوبت چاپ: اول ۱۴۰۳
 تیراژ: ۱۰۰ نسخه
 شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۲۱۷-۷۴-۴
 بهاء: ۴۵۷۰۰۰ تومان

چاپ و لیتوگرافی: **رزیدنت یار**
 اورولوژی: دکتر محمد هوسمی رودسری
 ترجمه و تالیفی: دکتر فرشاد قلی پور و دکتر حسین فوزی فر
 پاسخ دهنده به سوالات: دکتر فرشاد قلی پور و دکتر حسین فوزی فر
 ناشر: انتشارات کاردیا
 صفحه آرا: **رزیدنت یار - منیرالسادات حسینی**
 طراح و گرافیست: **رزیدنت یار - مهراد فیضی**

آدرس: تهران میدان انقلاب - کارگر جنوبی - خیابان روانمهر - بن بست دولتشاهی پلاک ۱ واحد ۱۸
 شماره تماس: ۰۲۱-۸۸۹۴۵۲۰-۸، ۰۲۱-۸۸۹۴۵۲۱۶ / ۰۲۱-۶۶۴۱۹۵۲۰

هر گونه کپی برداری از این اثر پیگرد قانونی دارد.

کانسر پروستات (۲)

خلاصه درس به همراه

مجموعه سؤالات آزمون ارتقاء و بورد با پاسخ تشریحی تا سال ۱۴۰۲

Campbell- Walsh-Wein UROLOGY 12th Ed 2021

ترجمه و تلخیص:

دکتر محمد هوسمی رودسری

دارای بورد تخصصی ۱۳۹۸ کشور

پاسخ‌دهی به سوالات:

دکتر فرشاد قلی‌پور

رتبه بورد تخصصی ۱۳۹۹

استادیار دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

دکتر حسین فوزی فر

دارای بورد تخصصی رشته اورولوژی

فهرست مطالب

۱۱	.....Treatment of Locally Advanced –۱۵۹
۲۵	.....سوالات و پاسخنامه فصل ۱۵۹
۴۷	.....فصل ۱۶۰- استراتژی‌های درمان برای عود بیوکمیکال کانسر پروستات
۵۵	.....سوالات و پاسخنامه فصل ۱۶۰
۶۵	.....فصل ۱۶۱- هورمون درمانی برای کانسر پروستات
۷۹	.....سوالات و پاسخنامه فصل ۱۶۱
۹۷	.....فصل ۱۶۲- Treatment of Castration Resistant Prostate Cancer –۱۶۲
۱۲۳	.....سوالات و پاسخنامه فصل ۱۶۲
۱۵۳	.....اطلس آموزشی و مرور
۱۵۹	.....ایستگاه پاتولوژی
۱۸۷	.....فصل ۱۵۷- رادیوتراپی برای کانسر پروستات
۲۰۵	.....سوالات و پاسخنامه فصل ۱۵۷

Treatment of Locally Advanced

فصل ۱۵۹

Campbell: Section 159

درمان کانسر پروستات : (LA) Locally Advanced

- حداقل ۱۰٪ از موارد کانسرهای پروستات تازه کشف شده، Locally Advanced هستند (T_3-T_4) ($N_X/+M_0$) این میزان طی دهه‌ی اخیر تقریباً ثابت باقی مانده است.
- در حال حاضر، توافقی در روند درمان مبتلایان به LA وجود ندارد.
- در ۲ مطالعه آنالیز اطلاعات نشان داده است که در بیماران با ویژگی‌های high risk انجام رادیکال پروستاتکتومی، نسبت به سایر روش‌ها، بیشتر میزان مورتالیتی و موربیدیتی را کاهش می‌دهد.
- اساس شناسایی موارد کانسر پروستات LA بر پایه‌ی Ph/E و شواهد واضح درگیری خارج پروستاتی برای ارزیابی بیماران پر خطر باید غیر از مرحله‌بندی T، به سطح PSA و گلیسون اسکورش توجه شود.

در معاینه‌ی بالینی DRE بسیار کمک کننده است. در این موارد باید شاهد T_3 و T_4 باشیم. مثلاً درگیری به خارج از کپسول پروستات انتقال یافته باشد (T_{3a})، درگیری سینیال وزیکال‌ها (CT_{3b}) و یا درگیری ارگان‌های اطراف (CT_4).

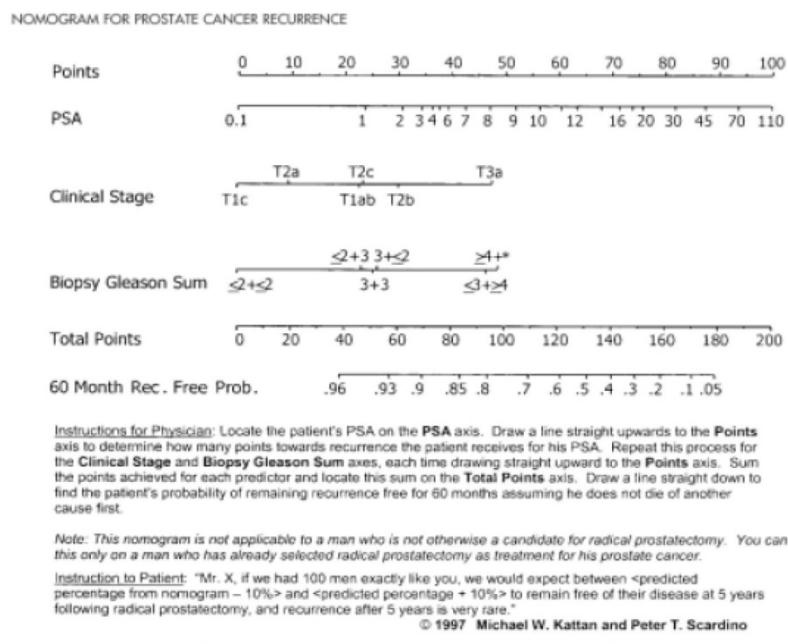
- در حال حاضر با توجه به چک PSA در اغلب موارد شاهد شناسایی کانسرهای پروستات در Stage T_{1c} هستیم که در معاینه لمس نمی‌شوند.
- کانسرهای پروستات LA، مواردی هستند که دارای T_3 یا T_4 بوده، که می‌توانند درگیری رژیونال و یا لنف نود داشته باشند (N) اما فاقد متاستاز دوردست می‌باشند (M_0).

ارزیابی خطر (Risk) در بیماران کانسر پروستات در عصر حاضر:

- جداول پارتین (Partin tables) که اولین بار در سال ۱۹۹۰ تدوین گردیده و در سال‌های ۲۰۰۱ و ۲۰۱۳ به روزرسانی شده است. این جداول جهت پیش‌بینی قبل از عمل جراحی بوده و می‌توانند پاتولوژی موارد LA را پس از انجام رادیکال پروستاتکتومی تخمین بزنند.

- اگرچه، سطح C Stage، GS، PSA، میتوانند معیاری در پیش‌بینی پاتولوژی باشند، اما ترکیب آن‌ها سبب ارتقای پیش‌بینی وضعیت تومور می‌گردد.
  - مهم‌ترین کرايتریاهای پاتولوژیک که پروگنوز بعد از رادیکال پروستاتکتومی را پیش‌بینی می‌کنند، عبارتند از:
- GS - وضعیت مارژین جراحی - وجود نشانه‌هایی دال بر تومور گستردگی و غیر محدود (شامل تهاجم خارج کپسولار - سمینال وزیکال‌ها و درگیری LN‌ها).

International Validation of a Preoperative Nomogram for Prostate Cancer Recurrence After Radical Prostatectomy By Markus GraefenJournal of Clinical Oncology, Vol 20, No 15 (August 1), 2002: pp 3206-3212 DOI: 10.1200/JCO.2002.12.019

استراتژی‌های درمان برای عود بیوکمیکال کانسر پروستات

فصل ۱۶۰

Campbell: Section 160

رادیکال پروستاتکتومی

تعريف عود بیوشیمی بعد از رادیکال پروستاتکتومی

رادیکال پروستاتکتومی شایع‌ترین روش درمانی برای کانسر لوکالیزه کانسر پروستات است اما ۲۵ تا ۴۱ درصد از بیماران بعد از ۱۰ سال دچار عود بیوشیمیایی (PSA) می‌شوند.

سیاست پیشگیری و بهداشتی ایالات متحده در سال ۲۰۱۲ (Grade D) و سال ۲۰۱۷ گرید ۳ توصیه به انجام غربالگری با PSA شد، و یک مهاجرت stage بیماری به نوع مهاجم‌تر بیماری شد و نتیجه آن عود بیوشیمیایی PSA ۶۰ درصد طی ۵ سال اول شد.

این مشخص است که تمام این عودها به معنی ایجاد متاستاز دوردست نیست که نیاز به سطح دوم درمان وجود داشته باشد.

گایدلاین (AUA) American Urology Association نهایتاً عدد mg ۰/۲ برای PSA را به عنوان کات آف عود تعیین کرد.

AUA عوامل برای احتمال شکست بیوکمیکال را به شرح زیر اعلام کرد: PSA قبل از درمان - stage بیماری گلیسون اسکور - مرحله پاتولوژیک کانسر و بعد از اتمام پروستاتکتومی به دست آمدن مارؤین منفی بسیار اهمیت دارد و یک عامل تعیین کننده شکست بیوکمیکال است.

مرحله PT₂ شناس ۱۲٪ برای عود PSA دارد در حالیکه مراحل PT_{3a} و PT_{3b} به ترتیب هر کدام ۱۲ و ۱۸ درصد امکان شکست بیوکمیکال دارند

مارژین بیش از ۱ mm دارای ریسک قابل توجه شکست PSA است.

گلیسون اسکور ۴ یا بالاتر در مارژین جراحی از عوامل شکست بیوکمیکال است.
نوموگرام‌ها عمومی شده است و قابل دسترسی است.

TABLE 160.1 Online Risk Stratification Nomograms for Prostate Cancer

CLINICAL STATE	TITLE	WEBSITE	VARIABLES
Risk for prostate cancer	Prostate Cancer Prevention Trial Prostate Cancer Risk Calculator	https://prostatecancerinfolink.net/risk-prevention/pcpt-prostate-cancer-risk-calculator/	Race, age, PSA level, family history, digital rectal examination, prior prostate biopsy
Pretreatment	Memorial Sloan Kettering Pretreatment Nomogram Partin tables	https://www.mskcc.org/nomograms/prostate/pre_op https://www.hopkinsmedicine.org;brady-urology-institute/specialties/conditions-and-treatments/prostate-cancer/fighting-prostate-cancer/partin-table.html	Pretreatment PSA level, age, biopsy Gleason score, clinical stage, number of positive biopsies PSA level, biopsy Gleason score, clinical stage
	UCSF CAPRA score	https://urology.ucsf.edu/research/cancer/prostate-cancer-risk-assessment-and-the-uclf-capra-score	Age, PSA level, biopsy Gleason score, clinical stage, percent of biopsy core positive
Post-treatment	Memorial Sloan Kettering Post-treatment Nomogram	https://www.mskcc.org/nomograms/prostate/post_op	Pretreatment PSA level, age, pathologic Gleason score, era of prostatectomy, months free of cancer, margin status, extracapsular extension, seminal vesicle involvement, lymph node involvement, hormone therapy, prior radiation therapy

PSA, Prostate-specific antigen (test); UCSF CAPRA, University of California, San Francisco Cancer of the Prostate Risk Assessment.

انواع نوموگرام

جدیداً MRI جهت بررسی کانسر پروستات استفاده می‌شود (حجم تومور - مارژین جراحی - GS Free PSA - PSA - (PHI) - Prostate Health index (Gleason Score) و مرحله بیماری علاوه بر آن عوامل پیش‌بینی کننده مطرح شده است

بعضی دیگر موارد و عوامل قومیت و چاقی را به عنوان پیش‌بینی کننده مطرح کردند. و بعضی دیگر عوامل ژنتیکی و M1RNA واضحًا عوامل خطر پیشرفت تهاجمی بیماری برای بیماران اهمیت دارد.

برای سنجش زودرس عود مغاید است اما خطر Overtreatment Ultrasensitive PSA UPSA قابلیت مشخص کردن PSA زیر ۰/۱ را دارد.

UPSA پایین‌تر امکان زمان بدون عود را افزایش می‌دهد.

PSA Doubling time کمتر از ۹ ماه به معنی بیماری با ریسک بالای عود است.

تعیین UPSA زیر ۰/۱ برای زندگی بدون عود بیوشیمیابی ۱۵ سال و بالای آن (۰/۱۰) ۱۰ سال است. بیماران با عود لوكال تنها کاندید انجام درمان salvage هستند.

هورمون درمانی برای کانسر پروستات

فصل ۱۶۱

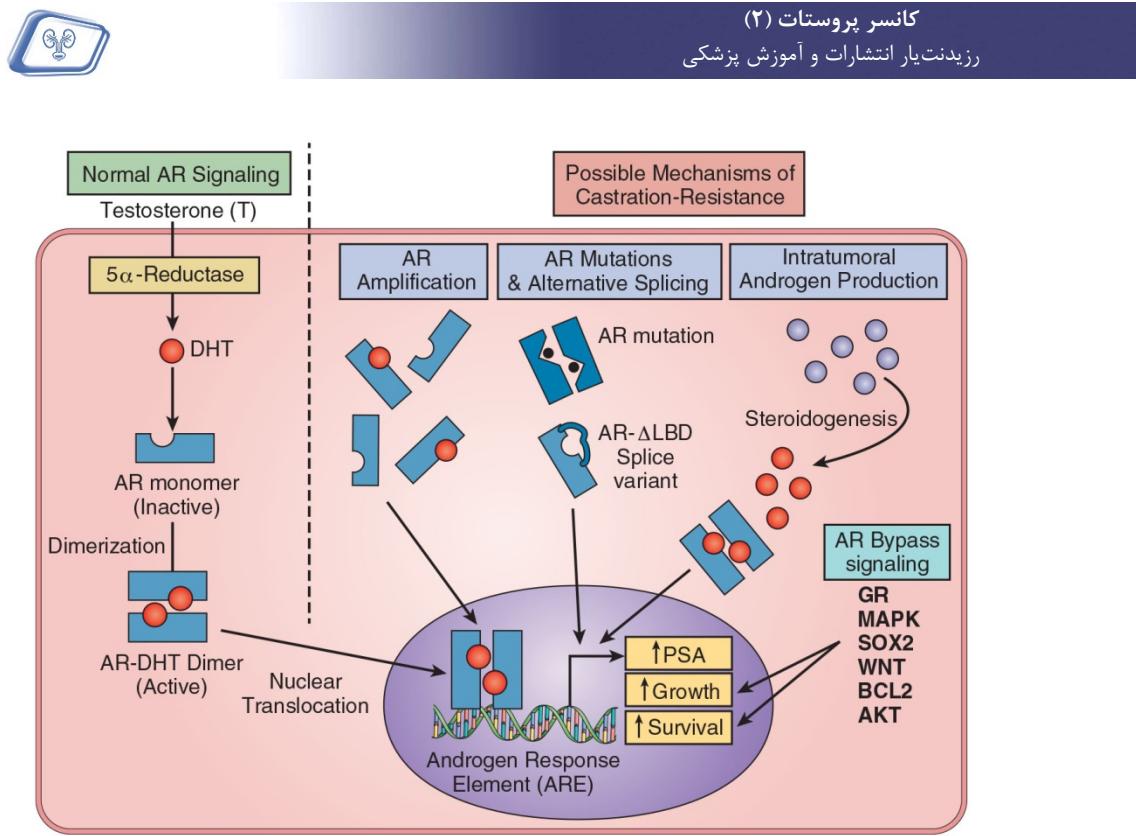
Campbell: Section 161

تاریخچه

به تجربه دیده شد که با کستریشن یا اخته کردن بیماران سلطان پروستات سبب پس رفت بیماری می‌شود و همچنین بر عکس با تجویز اندروزن سبب پیشرفت بیماری می‌گردد. اسید فسفاتاز با منشا پروستات است و قبلًا بعنوان مارکر کانسر و بیماری پروستات محسوب می‌شد. هوجی دید که با تجویز استروژن سبب کوچک شدن و اتروفی پروستات در سگ‌ها مسن می‌شود. او متوجه شد اسید فسفاتاز در بافت نرم‌ال، هیپرتراپلазی خوش و تومرال پروستات افزایش می‌یابد. بعد از ارکیدکتومی کاهش اسید فسفاتاز را دارد اما افزایش وزن، ادم اندام تحتانی افزایش تعداد گلbul قرمز، هات فلاش و از دست دادن توانایی سکچوال را به دنبال دارد بعدها مشخص شد که استروژن با مهار ترشح لوتینزینگ هورمون در ابتدا افزایش تستسترون و بعد مهار تولید آن می‌شود. کشف پروتئینی که گیرنده تستسترون در روی سلول استنسیز مرحله جدیدی در درمان هورمونی بیماری ایجاد شد.

بیولوژی مولکولی محور اندروزن:

این رسپتورها به عنوان ترانسکیشن فاکتور عمل می‌کنند و شامل ۱- لیگاند باند شونده ۲- اتصال به دی ان ای و ترانس اکتیواسیون ژن گیرنده در روی کروموزوم ایکس قرار دارد و به این معنی است که در مردان تنها یک کپی وجود دارد. تحقیقات روی مولکول گیرنده تستسترون سبب کشف علت مقاومت به هورمون درمانی شد.

Fig. 161.1. Molecular biology of the androgen receptor (AR) and putative mechanism of resistance to AR blockade.

همه روش‌های هورمون درمانی در کانسر پروستات از ۱- کاهش اثر اندرؤژن برای فعال گیرنده آن ۲- کاهش توانایی تبدیل شدن آن به فرم قوی‌تر، دی‌هیدروتستسترون، می‌شوند ۳- با بلوک محل اتصال اندرؤژن به گیرنده آن استفاده می‌شود.

در موارد مقاوم به کستریشن اول مقدار زیادی از گیرنده اندرژن تولید می‌شود تا با مقدار کمتری از ان فعال شود دوم موتاسیون در گیرنده تا با عوامل دیگر از جمله انتی اندرؤژن‌ها فعال شود و پاسخ متضاد نشان می‌دهد. نهایتاً یک موتاسیون در گیرنده اندرؤژن که لیگاند باند شونده آن به هورمون حذف شده است و نیازی به اندرؤژن برای فعال شدنش ندارد مانند واریانت ۷ که از نمونه‌های مقاوم به کستریشن هستند. خصوصیت هیدروفوبیک تستسترون سبب می‌شود که نتواند به راحتی به داخل سلول آمد و شد کند و نیاز به گیرنده و آنزیم الfa Redktaz دارد.

فصل ۱۶۲

Campbell: Section 162

Treatment of Castration Resistant Prostate Cancer

پیشرفت کانسر علی‌رغم حاصل شدن سطوح Castration Level در تستوسترون تقریباً تمام بیماران تحت درمان با ADT، دچار درجاتی از مقاومت به درمان‌های Castration خواهند شد.

در بیماران متاستاتیک و تحت درمان ADT:

:Progression-free ۲۰-۱۲ ماه

:OS ۳۶-۲۴ ماه

کمoterapی سیستمیک می‌تواند باعث افزایش survival و Quality-Life در بیماران Castration-Resistance باشد.

آنتریزن‌های تکثیر سلولی مثل Ki67 در درمان پیش‌بینی عملکرد بیماران تأثیر دارد.

عوامل رشد پپتیدی (GF) ها می‌توانند در درمان کانسر mp، کاربرد داشته باشند.

یکی از علل مقاومت به ADT، تغییراتی است که در سطح آنдрوروژن رسپتورها، رخ می‌دهد:

۱- تغییر ساختار رسپتور

۲- افزایش تعداد رسپتورها ← پاسخ‌دهی به همان کمترین میزان آندروروژن مانده

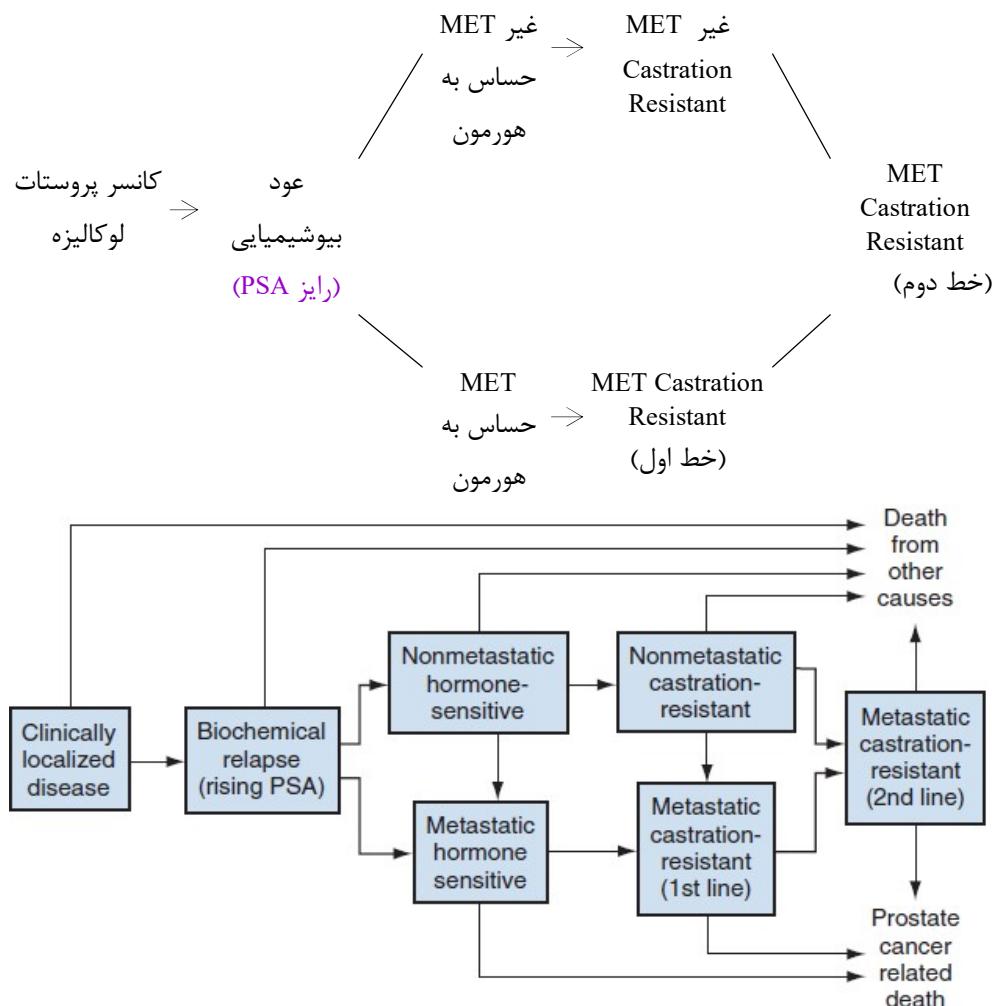
کراتیریاهای staging سنتی کانسر پروستات، شامل: TMN در بیماران با کانسر پروستات Advance یا management کاربرد زیادی ندارد. امروزه از یک clinical state در این موارد استفاده می‌شود.

۱) میزان گسترش بیماری

۲) محل پیشرفت بیمار (... Met)

۳) علامتدار؟

۴) پاسخ به درمان هورمونی قبلی؟

Fig. 162.1. Prostate cancer clinical states. *PSA*, Prostate-specific antigen. (Modified from Scher HI, Halabi S, Tannock I, et al.: Design and end points of clinical trials for patients with progressive prostate cancer and castrate levels of testosterone: recommendations of the Prostate Cancer Clinical Trials Working Group. *J Clin Oncol* 26:1148–1159, 2008.)

برای تصمیم‌گیری‌های درمانی، نیاز به بررسی کامل جهت تخمین پرونگوز در بیماران می‌باشد. از نظر clinical این بررسی‌ها شامل: شدت بیماری، رايز PSA، متاستاز OST، احشاء nodal وجود یا عدم وجود علائمی چون درد استخوانی و نحوه پاسخ به درمان اندوکرینی قبلی می‌باشد.

رادیوتراپی برای کانسر پروستات

فصل ۱۵۷

Campbell: Section 157

تاریخچه

Pasteau و Degrales برای اولین بار از رادیوم داخل مجا برای درمان کانسر پروستات استفاده کردند (سال ۱۹۱۱).

استفاده از اشعه خارجی برای رادیوتراپی EBRT بین سال‌های ۱۹۳۰ و ۱۹۵۵ اتفاق افتاد. سه اصل واضح برای درمان سرطان‌ها اعضای عمقی نظیر پروستات تعیین شد.

- ۱- نیاز به نفوذ به این اعضا بدون صدمه به ساختمان‌های سطحی مانند پوست
- ۲- نیاز به مصون داشتن اعضا مجاور مانند رکتوم، مثانه و سر استخوان فمور
- ۳- کاهش احتمال خطای هدف بر اثر حرکت عضو و یا دفورمیتی بافتی

دوران استفاده از high energy linear accelerators به بدست آمدن توانایی استفاده از مگاولت را به جای کیلوولت رسید (۱۹۶۰).

خصوصیات فیزیکی این اشعه اجازه می‌داد تا بدون آسیب به بافت‌های سطحی به عمق نفوذ کند.

دستگاه‌های قدیمی ۱/۱۷ تا ۱/۳۳ مگاولت (MGV) و تنها در عمق ۱/۲۵ سانتی‌متری (cm) پوست نفوذ می‌کرد اما دستگاه‌های جدید ۶-۱۵ MGV به راحتی تا عمق ۱۵-۶ سانتی‌متری پوست نفوذ می‌کنند. پیشرفت بیشتر رادیوتراپی در بیماری سرطان پروستات در بین سال‌های ۱۹۸۰ تا ۱۹۹۰ اتفاق افتاد. در سال‌های قبل از سوند فولی و رکتال تیوب حاوی ماده حاجب برای مشخص کردن محل پروستات جهت رادیوتراپی استفاده می‌شد (conventional رادیوتراپی) اما بعدها با آمدن سی تی بازسازی سه بعدی Three Dimensional Conformal RT آغاز پذیر شد.

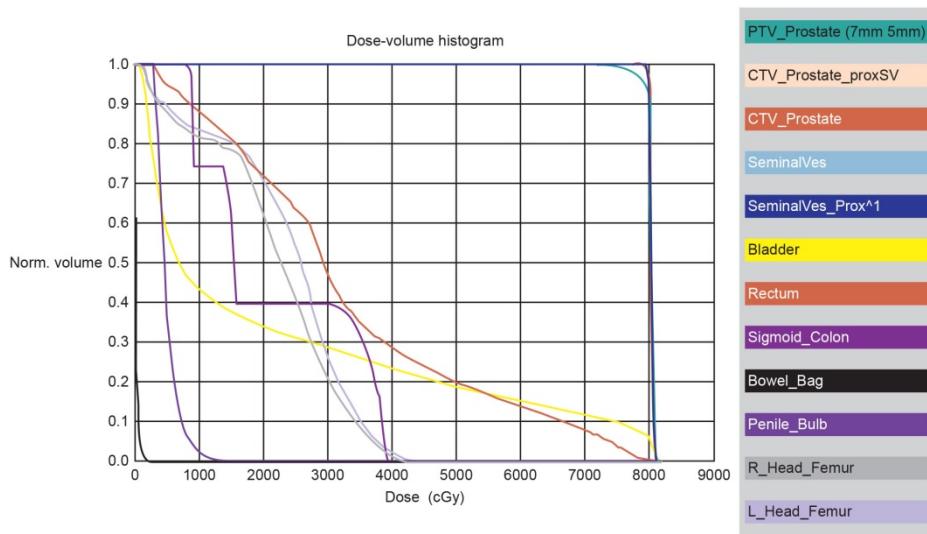
با این پیشرفت توانایی در تعیین دقیق محل اشعه و مقدار اشعه و میزان تحمل بافت‌های مختلف نیز پیشرفت‌هایی حاصل شد (۱۹۹۰).

3. External Beam Radio Therapy
4. 3D CRT

در فضای مدرن امروزه برنامه‌ریزی درمانی با مراحلی شروع می‌شود که شامل یک سی تی اسکن در وضعیت position درمانی که به آن simulation می‌گویند، شروع می‌شود و تصاویر به سیستم مورد نظر منتقل می‌شود و رادیوتراپیست میزان حجم بافت هدف و بافت نرمال (region of interest) را مشخص می‌کند و سپس میزان اشعه روزانه و میزان پیشرفت در بافت هدف و بافت نرمال اطراف را مشخص می‌کند. سمیت (toxicity)

دوز اشعه برای بافت در یک نمودار که بر اساس بافت اطراف و تومور محاسبه می‌شود، و به نمودار DVH ترسیم می‌شود و مثال در شکل ۱۵۷-۱ نشان داده است.

Fig. 157.1. Dose-volume histogram (DVH) of conventionally fractionated, intensity-modulated radiation treatment plan. Both volume (y-axis) and dose (x-axis) are typically evaluated and shown as percentages of total. Prescription dose is 78 Gy. Note that this plan has nearly 100% of target volume (PTV) receiving prescribed dose, yet there is steep fall-off in target volume coverage beyond 78 to 80 Gy. This is typical for conventionally fractionated plans to avoid excessive dose within the prostate and immediate adjacent tissues. In contrast, stereotactic body radiation plans (see the Stereotactic Body Radiotherapy section in\text) often have portions of target volume intentionally receiving a higher-than-prescribed dose, with the\ rationale of increasing the dose to the intraprostatic tumor.